

Surnadal Elveigarlag
6650 Surnadal
Rindal Elvelag
6657 Rindal

05.06.2016

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

Uttale til Statkraft AS sin søknad om konsesjon for Aggregat 2 i Trollheim kraftverk.

Dette er et inngrep som vil gjøre ubotelig skade på Surna som fiskeelv og Surna som et prioritert vassdrag for å ta vare på den nordatlantiske laksestammen. Det vil også umuliggjøre regionens mål om at surnavassdraget fortsatt skal være den bærende turistmagneten og en av regionens fremste merkevarer.

Søknaden strider mot det meste av det Surnadal og Rindal kommuner har krevd avbøting for i den pågående vilkårsrevisjonen. Kravene i vilkårsrevisjonen er satt for å styrke og sikre lakse- og sjørørret stammene i surnavassdraget.

Vi er kritiske til at Statkraft blander en ny konsesjonssøknad med en pågående vilkårsrevisjon. Dette er i beste fall et forsøk på å påvirke vilkårsrevisjonen og/eller et forsøk på å trenere vilkårsrevisjonen. Vi mener at denne taktikken ikke skal lønne seg og at NVE bør signalisere at dette er to adskilte saker der vilkårsrevisjonen har høyeste prioritet.

NINA rapport 1099 gir et klart signal om at et ev. aggregat II kommer til å føre til ytterligere negative konsekvenser for mangfoldet og det økologiske livet i surnavassdraget. Dette gjelder både oppstrøms og nedstrøms Trollheim Kraftverk ved Harang. Surnavassdraget er i dag allerede sterkt negativt påvirket av regulering (Trollheimsreguleringen). Dette er dokumentert i NINA rapporter over mange år. Det er da ganske uforståelig at Statkraft AS i en tid da vi alle arbeider for å bedre vilkårene for livet i elva, foreslår å forverre vilkårene for livet i elva.

Mangel på et godt kjørereglement, manglende krav til minstevassføring oppstrøms kraftverket og hyppig effektkjøring har i mange år hatt store negative påvirkninger på yngel og bunndyr i strandsonen. Dette er godt dokumentert i NINA rapport 435. Over tid har effektkjøringen redusert strandsonen både for yngel og bunndyr. Slik det er lagt opp til i konsesjonssøknaden for aggregat II vil effektkjøring få enda større negative konsekvenser da det blir mye større differanse mellom øvre og nedre vannmengde gjennom kraftstasjonen, pluss at hyppigheten på opp og nedkjøringen er tenkt økt i sommerhalvåret. Effektkjøring vil ha en direkte negativ innvirkning på bunndyrsfaunaen, som kan medføre at smolten blir svekket både i antall og størrelse, noe som vil ha direkte innvirkning på tilbakevendt laks.

Det er nevnt (i NINA 1099) at driften av Trollheim kraftverk med aggregat II, kan ha en positiv effekt på smoltutvandringen, med økt vannmengde i mai (den eneste «positive» effekten). Dette er i så fall en helt unødvendig positiv effekt da de negative effektene vil føre til:

- Mindre gyting (mindre vannspeil oppstrøms TK).
- Mindre oppvekstområde for yngel (mindre vannspeil oppstrøms TK).
- Dårligere overlevelse for yngelen nedstrøms Trollheim Kraftverk (enda kaldere vann nedstrøms TK).
- Større dødelighet grunnet økt effektkjøring.

Faren for at det ikke blir produsert noen smolt som får nyte godt av den ene positive effekten er overhengende.

Surnadal Elveigarlag og Rindal Elvelag vil på det sterkeste advare mot etablering av aggregat II (slik konsesjonssøknaden er utformet). I lys av all den dokumentasjon som finnes og generell kunnskap om vassdraget, er vår klare oppfatning at dette vil ødelegge siste rest av surnavassdraget som lakseelv. Vi ser også en overhengende fare for at Statkraft AS vil komme med en tilleggssøknad i ettertid om å strosse tunellen i Rinna. Strossing av rinnatunellen vil føre til enda mindre vann oppstrøms Trollheim Kraftverk. Som igjen vil føre til mindre områder for gyting og oppvekstområder for yngel. Dette er for Rindal Elvalag og Surnadal Elveigarlag uakseptabelt i framtida.

Dersom aggregat II skulle bli en realitet med de forutsetninger som Statkraft AS har skissert i konsesjonssøknaden vil det bli behov for et nytt skjønn.

Rettighetshavere i surnavassdraget er tilkjent erstatninger for tapt fiske etter den første konsesjonen på 60-tallet og skjønnet som ble gjort da og et skjønn i ettertid. Etter dette har det vist seg at de negative påvirkningene av reguleringen ble større enn antatt på livet i elva (effektkjøring fra starten av 1990 tallet). Når Statkraft nå søker om en konsesjon som vil føre til enda større negative konsekvenser for livet i elva og utøving av fiske, ser vi det som naturlig at det blir tatt et nytt skjønn. Dette vil da omfatte hele elvestrengen med sideelver og med ekstra fokus på lokale områder som vil bli påvirket ekstremt mye med et aggregat II.

Dette er en ytterligere regulering med konsekvenser som strider mot hjemlene for Nasjonale Laksevasdrag og EU's vanddirektiv. Konsesjonssøknaden strider også mot de fleste av kommunenes krav i forhold til den pågående vilkårsrevisjonen.

Statkraft AS sin miljøprofil i Surna har i alle år vært svak. Vi stiller oss undrende til dette da vi kjenner til hvordan regulanter inkl. Statkraft fører en helt annen profil i andre sammenlignbare lakseelver. Det er i denne sammenheng at vi ikke kan godta at Statkraft kan få gjennomslag for denne konsesjonssøknaden.

Surnadal 05.06.2016

Surnadal Elveeigarlag

Georg Solem

Rindal Elvelag

Terje Børset